HARTA SEPENCARIAN DALAM UNDANG-UNDANG PENTADBIRAN HARTA ISLAM DI MALAYSIA

Harta Sepencarian

- AUKIWP-S2-Harta yg diperolehi bersama oleh suami isteri semasa perkahwinan berkuatkuasa mengikut syarat2 yg ditentukan oleh syarak.
- EUKIS- ….secara langsung atau tidak langsung…..
- EUKIPerak- …pendapatan…
- N.9- Carian laki bini

Pensyariatan HS

- Pensyariatan harta sepencarian di Malaysia ini adalah berdasarkan adat melayu yang telah lama diamalkan dan juga fatwa yang telah diwartakan di setiap negeri.

(Surah al-Nisa': 32)

- *"Dan janganlah kamu iri hati tehadap apa yang dikurniakan Allah kepada sebahagian kamu lebih banyak dari sebahgian yang lain kerana bagi orang laki-laki ada bahagian dari apa yang mereka usahakan , dan bagi para perempuan pun ada bahagian dari apa yang mereka ushakan. Maka pohonlah kepada Allah sebahagian dari kurniaNya. Sesungguhnya Allah maha mengetahui segala sesuatu."*
-

(Surah al-Baqarah: 228)

- *"... dan isteri-isteri kamu mempunyai hak yang sama seperti kewajipan yang ditanggung oleh mereka (terhadap suami) dengan cara yang sepatutnya, dalam pada itu oranng-orang lelaki (suami) mempunyai satu darjat kelebihan atas orang-orang perempuan (isteri). Dan ingatlah Allah maha kuasa lagi maha bijaksana."*

Qawaid Fiqh

- *"Sesuatu yang diterima mengikut adat samalah kedudukannya seperti sesuatu yang dibuat mengikut syarak*

Fatwa Mufti Terengganu

- *"Harta yang menjadi hak milik khas bagi suami atau bagi isteri maka harta itu tidakalah mesti dibahagi, masing-masing mengambil haknya, adapun harta yang diperolehi sebagai hasil dari usaha dan pencarian bersama maka itulah yang wajib dibahagi menurut kadar sumbangan tenaga yang diberi oleh masing-masing untuk mendapatkan keuntungan (harta baru) dengan tidak menghiraukan modalnya oleh suami atau isteri*

Piah bt. Said lwn Che Lah bin Awang 1998 JH

- *Kadi Besar Pulau Pinang Hj. Harussani bin Hj. Zakaria "Harta yang diperolehi bersama-sama suami isteri itu hidup bersama dan berusaha, sama ada kedua-dua pasanagan itu sama-sama bekerja dalam bidang yang sama atau dalam bidang yang berlainan dan sama ada secara rasmi atau tidak rasmi sama ada dibahagikan tugas atau tidak".*

Mansur lwn Kamariah (1988) JH

- *Ahmad Ibrahim*: *"Apabila timbul pertikaian mengenai kadar pembahagian harta seperncarian, jika tidak terdapat persetujuan, keputusan diserahkan kepada hakim yang menggunakan budibicaranya". Ini bermakna hakim akan membuat keputusan sendiri berdasarkan budi bicaranya".*

Hajjah Lijah bt Jamal lwn Fatimah bt Mat Diah (1950) 16 MLJ 63

- Hakim Briggs:
- harta yang diperolehi dalam masa mereka hidup berkahwin sebagai suami isteri hasil daripada daya usaha mereka secara rasmi atau tidak rasmi atau melalui usaha mereka bersama.

Undg2 Islam atau Adat?

- Hujah Lijah lwn Fatimah
- Roberts Umi Kalthum
- Boto Taha Lwn Jaafar
- Kesemua kes di atas menyatakan ianya undg2 adat.
- Noor Bee Lwn Ahmad Sanusi
- Kalthom lwn Nordin Othman
- Undg2 Islam melalui pendapat ulama dan uruf.
- Kini ia dibwh bidangkuasa mah sh.

Boto Binti Taha lwn Jaafar Bin Muhamed (1985) 2 MLJ 98

- Tun Salleh Abas:-
- menyatakan harta sepencarian adalah lebih berasas kan adat yang diamalkan oleh orang-orang Melayu daripada berasaskan kepada Hukum Fiqh Islam.

Peruntukan dalam Kitab Fiqh

1. Bughyatul Mustarshidin-harta bercampur.
2. Ianatul talibin-syarikat abdan.
3. Kitab al-umm-
4. Al-fatawa al fataniah-harta bersekutu.
5. Fiqh Sunnah-

Al-Umm

- Harta Sepencarian was recognized under Islamic law based on the syariah principle and it can be found in *Al-Umm* where Imam Syafii wrote that when a dispute occurs between man and a woman in regard to articles or household furniture in their household as a result of their divorce or even though not separated or both husband and wife die or one of them dies and in the situation where both husband and wife die or one of the two of them dies a dispute arises among the heirs on one of the two sides the method for resolution in all cases are the same

HS di sisi Hukum Syarak.

- Al-adah Muhakkamah
- Syarikatul abdan-pendapat abu hanifah.

Ruang Lingkup Undang-undang

- **S 2, AUKISWP 1984 (Akta 303) Tafsiran harta sepencarian**
- **S 58(1) Mahkamah adalah mempunyai kuasa, apabila Kuasa membenarkan lafaz talaq atau apabila membuat suatu Mahkamah perintah perceraian memerintah penjaga, memerintah supaya apa-apa aset Pembahagian yang diperoleh, oleh pihak-pihak itu dalam masa harta Perkahwinan dengan usaha bersama mereka dibahagi sepencarian antara mereka atau supaya mana-mana aset itu di dan hasil jualan itu dibahagi antara Pihak-pihak itu.**

Seksyen 58(2)

- (1), Mahkamah hendaklah mengambil perhatian tentang (a) takat sumbangan-sumbangan yang telah dibuat oleh tiap-tiap satu pihak dalam bentuk wang harta atau kerja bagi memperolehi aset-aset itu; (b) apa-apa hutang yang terhutang oleh salah satu pihak yang telah dilakukan bagi manfaat bersama mereka; dan (c) keperluan-keperluan anak-anak yang belum dewasa dari perkahwinan itu jika ada dan tertakluk kepada pertimbangan-pertimbangan itu Mahkamah hendaklah dengan seberapa boleh membuat pembahagian yang sama banyak.

Seksyen 58 (3)

- Dalam keadaan di mana asset-aset yang diperolehi dalam masa perkahwinan dengan usaha tunggal satu pihak kepada perkahwinan itu dibahagi antara mereka supaya mana-mana asset itu dijual dan hasil jualan dibahagi antara pihak-pihak itu

Seksyen 122(2) EUKIS,

- menyatakan dengan jelasnya bahawa mahkamah mempunyai kuasa untuk memerintahkan kadar pembahagian harta sepencarian mengikut nisbah dan kadar yang selayaknya diterima oleh pasangan tersebut. Syarat utama samada sesuatu harta itu diiktiraf sebagai harta sepencarian ialah ianya mestilah diperolehi dalam tempoh perkahwinan bukannya sebelum berkahwin atau setelah berlakunya perceraian

Seksyen 122(2) EUKIS

- Sumbangan kedua-dua pihak di dalam mendapatkan harta yang berkaitan.
- Apa-apa hutang yang terhutang oleh salah satu pihak yang telah dilakukan bagi manfaat bersama mereka.
- Keperluan anak-anak yang belum dewasa dari perkahwinan itu

Samb…

- Sumbangan yang dimaksudkan boleh berlaku dalam tiga bentuk iaitu; Pertama, pengumpulan harta atau modal. Kedua, usaha menambah harta yang sedia ada dan ketiga, sumbangan lain seperti pandangan, nasihat dan dorongan

Bidangkuasa Mahkamah

- B4 1988- Civil ct and sh ct.
- After 1988- sh ct
- S 61 AILS- A SH High ct in its civil jurisdiction hear and determine all actions……claims to hs…..

Bidang kuasa Mahkamah

- tuntutan harta sepencarian yang bernilai kurang dari RM100,000 hendaklah dikemukakan di Mahkamah Rendah Syariah, manakala Jumlah yang tidak dapat dianggar atau melebihi RM100,000 akan di bawa ke Mahkamah Tinggi Syariah

Bila Blh Pohon?

1. Penceraian
2. Kematian
3. Poligami.

Perceraian

Mah mempunyai kuasa apabila mbenarkan lafaz talak atau membuat suatu perintah penceraian memerintah supaya HS yg diperolehi oleh pihak2 itu dlm masa perkahwinan dgn usaha bersama2 mrk dibahagi antara mereka atau supaya mana2 harta itu dijual dan hasil jualan itu dibhg di antara pihak2 itu.

Kematian

- Waris ada hak ke atas harta dan jika hak itu tidak diberi dia blh menuntut.
- Hak itu tidak gugur kecuali dia menolak haknya .
- Nik Maimunah Bt Salleh- Mah mensabitkan harta peninggalan si mati adlh hS dan putuskan 1/3 harta itu dibhagikan kpd menuntut.

Hajjah Saudah lwn Hanafi Hj Daud

- Mah menentukan bahawa pemohon balu berhak mendapat ½ bhgn drpd 4 lot tanah arwah suaminya dan separuh lagi adlh pusaka arwah yg hndk dibhg secara faraid.

Poligami

- Apabila seseorang pohon utk poligami pihak lelaki atau perempuan blh memohon utk isytiharan hs.
- Tujuan utk elakkan pertikaian dikemudian hari di antara pihak2 tertentu.

Seksyen 23(10) EUKIS

- ***"Tiap-tiap Mahkamah yang memberi kebenaran atau memerintahkan supaya perkahwinan itu didaftarkan di bawah seksyen ini hendaklah mempunyai kuasa atas permohonan mana-mana pihak kepada perkahwinan-***
- ***(a) untuk menghendaki seseorang untuk membuat pembayaran nafkah kepada isteri atau isteri-isteri yang sedia ada; atau,***
- ***(b)Untuk memerintahkan supaya apa-apa aset yang telah diperolehi oleh pihak- pihak itu dalam masa perkahwinan dengan usaha bersama mereka dibahagi antara mereka atau supaya mana-mana aset itu dijual dan hasil jualan itu dibahagikan"***

Isu HS dan Poligami

- **Tanggapan salah:-**
- **1.Memperluaskan hak suami untuk mem*fasakh*kan perkahwinan.**
- **2.Memudahkan suami untuk berpoligami memaksa isteri memilih sama ada menuntut nafkah atau harta sepencarian apabila suami berpoligami.**
- **3.Membenarkan suami mendapatkan perintah Mahkamah menghalang isteri melupuskan hartanya.**
- **Sbnrnya tujuan s 23 adlh utk elakkan percampuran harta.**

Pembahagian HS

- Secara amnya, pembahagian harta sepencarian meliputi tiga bahagian
- **1. Pembahagian Sepertiga Kepada Isteri**
- **2. Pembahagian Sama Rata**
- **3. Pembahagian Lebih Separuh Kepada Isteri**

Pembahagian Sepertiga Kepada Isteri

- Pembahagian satu pertiga kepada pihak isteri dan dua pertiga kepada pihak suami patutlah terpakai kepada kes di mana isteri tidak memberi sumbangan kewangan dan hanya memberi sumbangan dalam bentuk menemani suami dan menjaga rumahtangga dan keluarga

Tengah lwn Ibrahim

- DT. telah menuntut sbhgn dari HS yang merupakan sebuah rumah yang dibina di atas tanah kepunyaan kedua pihak. Rumah itu telah diduduki oleh isterinya dan mereka telah bercerai pada tahun 1975. DT. telah menuntut rumah itu kepada tiga bahagian iaitu 2 bhgn kpdnya dan sbhgn kpd bekas isterinya.
- Hakim telah memutuskan harta itu dibhg 3 dan suami mendapat 2/3 drpd bhgn dituntut manakala bekas isterinya mendapat 1/3. pihak isteri yang bekerja mengambil upah mencabut semai walaupun rumah tersebut dibina dari wang gaji suami.

Pembahagian Sama Rata

- Dalam kes di mana isteri juga memberi sumbangan kewangan, atau harta itu telah didaftarkan dalam kedua-dua nama suami isteri, pada amnya pembahagian patutlah sama rata antara suami isteri

Roberts @ Kamarulzaman lwn Umi Khalthom (1966) 1 M.L.J 163

- **Isu sama ada pihak suami boleh menuntut separuh HS berbentuk harta tak alih yang diperolehi bersama semasa perkahwinan yang didaftar atas nama isteri. Kedua-dua pihak telah membeli sebuah rumah berharga RM 50K. pihak suami telah menyumbang sebanyak RM 40K manakala isteri RM 10K. Pihak kena tuntut mendakwa yang rumah itu diberikan diberikan kepadanya sebagai hadiah. Sebaliknya pihak kena tuntut gagal membawa bukti bahawa rumah tersebut merupakan hadiah dari bekas suaminya.**
- **mahkamah memutuskan pembahagian sama rata terhadap rumah tersebut.**

Pembahgian Lebih Separuh Kepada Isteri

- isteri yang menunjukkan bahawa dia memberi lebih sumbangan daripada suami, misalnya dengan memberi sumbangan kewangan dan juga menjaga rumahtangga, patutlah diberi bahagian yang lebih daripada separuh harta sepencarian itu.

Samb…

- Mahkamah melihat sumbangan sama ada isteri atau suami.
- AUKIWP-MAH ada kuasa memerintah supaya aset dlm masa perkahwinan dgn usaha tunggal satu pihak kpd perkahwinan itu dibhg antara mrk atau spya mana2 aset dijual dan hasil jualan itu dibhg.

Samb…

- Mah beri perhatian:-
- Setakat mana sumbangan yg tlh dibuat oleh phk tidk perolehi aset itu kpd kebajikan keluarga ;
- Keperluan anak2 belum dewasa dan tertakluk kpd pertimbangan mah utk membuat pembahagian saksama.pihak perolehi aset itu dpt bhgn yg lbh besar.
- Kebiasaannya- isteri tdk bekerja dpt 1/3 dan bekerja ikut sumbangan.

Kes-kes

- CJ- PT ubahsuai rumh dan baiki bilik air dan bumbung. 1/3 rmh dibhagkan kepd pt. stlh ditolak hutang.Tuntutan rumah teres ditolak krn tiada sumbangan. 3 bidang tanah dan volvo dpt 1/6.
- MR-Rumah- isteri dpt 2/3 dan 1/3 kpd defendan.

Tijah LWN Mat Ali 1884.

- Bersama menyewakan tanah dan usahakan sawah serta gula nipah. Hasil itu utk keperluan rmh dan bakinya dipegang oleh suami. Apabila cerai, isteri saman utk RM50 ½ utk wang disimpan suami. Mah putuskan menyebelahi isteri. Rayuan-mah putuskan itu hak suami kecuali ada ordinan Islam yg pruntuk sebaliknya.

Hjh Ramah lwn Alpha 1924

- Seorang balu tuntut ½ bhgn pada 2 bidang tanah krn dia membantu suaminya membuka dan usahakan tanah itu. Dt nafikan.
- Mah- balu itu berhak dpt 1/3 nilai tanah sbg upah usahakan tanah.

Wan Junaidah lwn Latif 1988

- Pt tuntut harta sepencarian iaitu 1.2 hasil jualan tanah RM57,130.
- Mah- beliau berhak ½ harta sepencarian tersebut.

Pendekatan Pembahagian

- ***Nor Bee Iwn Ahmad Shanusi***
- *"Harta sepencarian diluluskan oleh Syarak atas dasar khidmat dan perkongsian hidup. Isteri mengurus dan mengawal rumahtangga ketika suami keluar mencari nafkah. Isteri menurut Syarak berhak mendapat orang gaji dalam menguruskan rumahtangga. Jika tiada orang gaji maka kerja memasak, membasuh dan mengurus rumah hendaklah dianggap sebagai sebahagian dari kerja yang mengurangkan tanggungan suami".*

Anita binti Abdullah lwn Zainuddin bin Hj. Ariffin JH 1982. 73

- (a)Jika ada keterangan yang cukup sesiapa yang mengusahakan harta itu maka hasil itu terpulang kepadanya
- (b) Jika tidak ada keterangan yang cukup di atas usaha masing-masing, mereka dikehendaki bersumpah. Apabila bersumpah semuanya, maka harta itu dibahagikan sama banyak. Jika semuanya enggan bersumpah dibahagikan sama banyak juga. Jika salah seorang enggan bersumpah, maka harta itu terpulang semua kepada yang bersumpah.

Samb….

- **Jika salah seorang atau semuanya telah mati maka hukum bersumpah itu dipertanggungjawabkan ke atas waris si mati sekiranya waris itu menuntut.**
- **Jika berlaku adat kebiasaaan bahawa salah seorang daripada suami isteri itu berusaha lebih dari yang lain, maka persetujuan pembahagian hendaklah mengikut adat kebiasaan itu. Jika persetujuan tidak didapati maka pembahagiannya adalah seperti (b).**

Mahkamah berbidangkuasa

- Pada dasarnya mah yang membuat keputusan perceraian bleh mendengar tuntutan hs.
- Namun, kini mana-mana mah. Blh mendengar permohonan HS dgn syarat pihak bertikai bermastautin atau tinggal di kaw bwh bidangkuasanya.

Noh Atan lwn Shakila Mohamed

- Bercerai di selangor di mah rendah sh selangor-nafkah iddah, mutah dan hs. Sewaktu cerai tinggal di KL. Pada 1997 noh failkan hs di mah tinggi sh WP.
- Kesan- tuntutan hs blh difailkan di mah kes perceraian diputuskan.
- Tempat letak harta tidak relevan.

Siti Asiah lwn Abd Ghafar Hashim

- Perceraian di Mah Bt Pahat-isteri kembali ke N9 dan failkan mutah dan nafkah anak di mah tinggi seremban.
- Sepatutnya kes hs juga boleh didengar oleh mah yg tidak memutuskan perceraian sesuatu pasangan.

Prosedur

- Enakmen Tatacara Mal Mahkamah Syariah (Selangor) 2003, tuntutan harta sepencarian perlu dibuat di mahkamah dengan mengisi borang tertentu dan disokong oleh saman beserta penyata tuntutan serta disokong oleh pengakuan pihak yang menuntut. Prosedur biasa bagi perjalanan kes yang dimulakan dengan saman iaitu diperlukan; penyataan tuntutan, penyampaian, affidavit penyampaian, perbicaraan dan satu penghakiman akan dibuat oleh Hakim diakhir perbicaraan.

- Salinan penghakiman dalam kes yang dibawa ke mahkamah amat penting untuk disertakan bersama-sama dengan permohonan dan afidavit sokongan kerana ia dapat membantu sesuatu kes di mahkamah dan menerangkan kepada mahkamah butir-butir perintah penghakiman yang gagal dipatuhi oleh bekas suami.

- Aturan 21 dan 22 Kaedah-Kaedah, Tatacara Mal Negeri Sembilan 1992. Di bawah Aturan 21 Kaedah-Kaedah Prosedur Mal Negeri Sembilan 1992 tersebut dinyatakan bahawa tindakan penguatkuasaan penghakiman bagi pembayaran wang boleh dibuat melalui satu atau lebih daripada cara-cara berikut:
  1.Perintah penyitaan dan penjualan;
  2. Prosiding garnismen;
  3. Perintah pengkomitan; dan
  4. Perintah penahanan pendapatan.